

INIMRESSURSI ARENDAMISE RAKENDUSKAVA SEIREKOMISJONI KOOSOLEKU PROTOKOLL

Tallinn

03.06.2009. a nr 1.1-9.H.1/69
07.07.2009

Toimumiskoht: Reval Hotel Olümpia konverentsisaal Alfa 1.

Algus kell 13.05, lõpp kell 16.30

Juhatas: Madis Lepajõe

Protokollis: Meelis Aunap

Osa võtsid (nimi ja ametikoht):

- Ain Kabal – Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsiooni volikogu liige,
Aivar Soe – Rahandusministeeriumi riigieelarve koordinatsiooni ja seire osakonna peaspetsialisti asendaja,
Alain Roggeri – Euroopa Komisjoni regionaalpoliitika peadirektoraadi Eesti üksuse juht,
Ando Siitam – Rahandusministeeriumi EL struktuurivahendite ja välisvahendite osakonna juhataja kt,
Henry Kattago – Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi majandusarengu osakonna ettevõtluse talituse juhataja,
Ivar Sikk – Rahandusministeeriumi riigi eelarvepoliitika asekanstleri kt,
Jaan Kõrgesaar – Haridus- ja Teadusministeeriumi kõrghariduse osakonna juhataja,
Kalle Küttis – Haridus- ja Teadusministeeriumi üld- ja kutsehariduse asekanstleri kt,
Karin Kõrda – Rahandusministeeriumi riigieelarve koordinatsiooni ja seire osakonna peaspetsialist,
Karin Viikmaa – Rahandusministeeriumi EL maksete osakonna juhataja kt,
Kaur Siruli – Rahandusministeeriumi finantskontrolli osakonna juhataja kt,
Kärt Vanaveski – Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi majandusarengu osakonna ettevõtluse talituse peaspetsialist,
Lauri Tammiste – Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi majandusarengu osakonna juhataja,
Madis Lepajõe – Haridus- ja Teadusministeeriumi noorte ja välissuhete asekanstler,
Marek Sammul – Eesti Loodusuurijate Seltsi presiidiumi liige, Eesti Keskkonnaühenduste Koda,
Margit Auväärt – Keskkonnaministeeriumi välisfinantseerimise osakonna rakenduskava büroo peaspetsialist,
Margus Haidak – Haridus- ja Teadusministeeriumi tõukefondide osakonna juhataja,
Mari Lahtmets – Riigirahanduse ja strateegia osakonna nõunik,
Marit Suurväli – Keskkonnaministeeriumi avalike suhete osakonna keskkonnahariduse büroo juhataja kt,
Mart Laatsit – Rahandusministeeriumi riigirahanduse ja strateegia osakonna analüütik,
Meelis Aunap – Haridus- ja Teadusministeeriumi tõukefondide osakonna korraldustalituse peaekspert,
Meriin Tatrik – Sotsiaalministeeriumi tööturu osakonna ESF koordinatsiooni juht,
Samu Tuominen – Euroopa Komisjoni tööhõive, sotsiaalküsimuste ja võrdsete võimaluste peadirektoraadi Eesti üksuse programmijuht,
Silver Pramann – Eesti Mittetulundusühingute ja Sihtasutuste Liidu eurofondide võrgustiku projektijuht,
Sirje Tamkõrv – Põllumajandusministeeriumi teadus- ja arendusosakonna osakonna juhataja asetäitja,
Taimi Saarma – Eesti Maaomavalitsuste Liidu hariduse valdkonna nõunik,
Tiina Annus – Haridus- ja Teadusministeeriumi analüüsi- ja planeerimisosakonna analüüsitalituse juhataja,
Tiina Pedak – Keskkonnaministeeriumi välisfinantseerimise osakonna nõunik,
Triin Ruus – Rahandusministeeriumi riigieelarve koordinatsiooni ja seire osakonna peaspetsialist,
Urmas Aava – Häädemeeste vallavanem, Eesti Linnade Liit,

Urmo Merila – Riigikantselei avaliku teenistuse osakonna struktuuriõetuse talituse juhataja,
Walter Faber – Euroopa Komisjoni tööhõive, sotsiaalküsimuste ja võrdsete võimaluste peadirektoraadi Eesti üksuse juht,
Ülle Tillmann – Haridus- ja Teadusministeeriumi töukefondide osakonna rakendustalituse peaekspert.
Kokku 33 osalejat, sh 15 seirekomisjoni liiget või asendusliiget.
Puudusid: Tõnis Lukas, Indrek Reimand, Tiia E. Tammeleht, Siim Raie, Leo Mõtus (5).

PÄEVAKORD:

1. Avasõnad ja kohalolijate tutvustusring, päevakorra kinnitamine.
2. Meetmete hetkeseisu tutvustus ja rakendamise ajakava. Kommunikatsioonitegevused.
3. Inimressursi arendamise rakenduskava 2008. a seirearuande kinnitamine.
4. Rakenduskava muudatusettepanekute ülevaade.
5. Tagasiside rakenduskava hindajatelt.
6. Muud küsimused, kokkuvõte.

1. Avasõnad ja kohalolijate tutvustusring, päevakord – Seirekomisjoni aseesimees Madis Lepajõe, Haridus- ja Teadusministeerium (edaspidi HTM), avas koosoleku ning tervitas kohalviibijaid. Et seirekomisjoni koosseisus on vahepeal toimunud mitmeid muudatusi, tehti lühike tutvustusring, kus iga koosolekul osaleja ütles oma nime ja asutuse. Päevakord kinnitati muutusteta esialgsel kujul.

2. Meetmete hetkeseisu tutvustus ja käesoleva aasta rakendamise ajakava ning rakenduskava kommunikatsioonitegevused.

Ettekanded:

2.1. Prioriteetsed suunad 1 ja 2: Elukestev õpe ning Teadus- ja arendustegevuse inimressursi arendamine – Ülle Tillmann, HTM; Marit Suurväli, Keskkonnaministeerium (edaspidi KKM).

2.2. Prioriteetne suund 3: Pikk ja kvaliteetne tööelu – Merlin Tatrik, Sotsiaalministeerium (SoM).

2.3. Prioriteetne suund 4: Teadmised ja oskused uuendusmeelseks ettevõtluseks – Lauri Tammiste, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (MKM).

2.4. Prioriteetne suund 5: Suurem haldusvõimekus – Urmo Merila, Riigikantselei.

Marek Sammul: Küsimus Marit Suurväljale. Keskkonnahariduse meede venib, kas see seab ohtu rahade kasutamise?

Marit Suurväli: aegumist kindlasti karta ei ole, seda raha juba tegelikult oodatakse. Ei näe probleemi ja kui teha jõupingutusi, peaks minema üsna ladusalt.

Marek Sammul: Tõsi, seda raha juba oodatakse. Juba aasta tagasi oli tunda, et antud meetmega ei lähe asjad hästi ja see venib. Kas on mingeid võimalusi meetme tegevusi kiirendada, nt lahutada see ära keskkonnahariduse arengukavast, mille taga kõik praegu viibib? Saaks vähemalt avatud taotlusvooru välja kuulutada.

Marit Suurväli: Meil on kokkulepe HTMiga, et KKM teeb Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF) meetme määruse ilma arengukava ootamata. Meie büroo kaks töötajat töötavad praegu intensiivselt ERFi keskkonnahariduse infrastruktuuri arendamise meetmega, mille tähtaeg on 30. juuni, lisandub kooskõlastamise aeg. Vaatame koos HTMiga, kuidas edasi minna arengukavaga. Kuni me pole Euroopa Sotsiaalfondi (ESF) meetme osas HTMiga kokku leppinud, et teeme ka selle ilma arengukavata, on jõus esialgne kokkulepe. KKM-i seisukoht on, et meetmete määrusi arengukavaga jäigalt ei seota, järgime arengukava protsessis kokkulepitud seisukohti ning läheme protsessiga edasi.

Marek Sammul: Kas väljaõeldud tähtaeg jääb siis kehtima?

Marit Suurväli: Jah, ennustaksin 2010. aasta keskpaika.

Madis Lepajõe: Poole aasta pärast saame seirekomisjonis juba selgema info meetme edenemise kohta.

Madis Lepajõe: Küsimus suunatud Euroopa Komisjoni (EK) esindajatele. Kuidas meie, st Eesti struktuurifondide rakendamine paistab võrdluses teiste liikmesriikidega?

Walter Faber: Eestis on ESFi 2007-2013 perioodi vahendite kasutuselevõtu tempo praeguse seisuga küll veel madal, kuid võrreldes teiste liikmesriikidega sugugi mitte halb. Mitmetel liikmesriikidel ei ole tänaseks veel läbitud vastavushindamist, mis tähendab, et nad ei saa ka taotleda EKlt väljamakseid. Tahan aga rõhutada, et oleks üpris üllatav, kui praeguses majanduskriisi situatsioonis ESFi vahendite rakendamine jääks Eestis toppama, kuna ESFi roll majanduskriisist väljumisel on äärmiselt oluline.

Mul on ka küsimus prioriteetse suuna nr 4 kohta. On programm mikrolaenu toetamiseks, üks meede toetab uute ettevõtete loomist. Kus on antud meetmes aga konsultatsiooni või nõustamise element nendele uutele ettevõtjatele? Kuhu on selleks programmis vahendid kirjutatud, millega finantseeritakse nõ „pehmet“ nõustamise poolt?

Lauri Tammiste: Nõustamise osa on Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse ja KredExi poolt programmide rakendamisel ja hindamisel täiesti olemas. Pealegi on meil ettevõtlusinkubaatorid ja mentorlusprogrammid ESFist. Konkreetsete meetmete kohta antud programmides: meil on stardi- ja mikrolaenu käendusprogramm, aga on ka ettevõtlus- ja innovatsiooniteadlikkuse programm ning teadmiste ja oskuste arenguprogramm, mis on oma mahult suurim. Selles on ka meetmed juba avanenud või avanemas. Kokku on selles programmis 8 erinevat fookust, sh nt juhtimiskvaliteet, ekspordioskuste arendamine, mikroettevõtetele erinevate äriplaanide koostamise kohta nõu andmine jne. Need detailsed asjad on aga suuremate pealkirjade taga ning ei paista seetõttu esialgu välja.

Marek Sammul: Küsimus DoRa programmi kohta. Ülikoolide poolt vaadates on meetme maht väike ja ei kata nende vajadusi ära. Kas info sellest on jõudnud ministeeriumisse? Teiseks, kas mingil hetkel ehk tekib võimalus teatud meetmetes rahasid suurendada, vähendada või ümber tõsta?

Jaan Kõrgesaar: See teave tuleb küll üllatusena, et DoRa maht on väike. Tegemist on kõige suurema meetmega prioriteetses suunas. Viimastel kuudel oleme ülikoolidelt saanud ESF meetmetega seoses pigem murelikke signaale, et kuivõrd riikliku rahastamise maht väheneb, siis kas jaksatakse ikka kaasfinantseerida neid meetmeid. Ma ei tea, kust teie andmed pärinevad.

Marek Sammul: Näiteks Eesti Maaülikool ja Tallinna Tehnikaülikool on hädas sellega, et suur hulk doktorantide taotlusi lükatakse tagasi just rahapuuduse tõttu.

Madis Lepajõe: Loodetavasti on järgmiseks seirekoosolekuks pilt selles osas selgem. Siis on need meetmed juba edukalt rakendumas ja on selgemini näha, kas tõesti on raha vähe või tuleb hoopis hakata seda mõnda teise meetmesse ümber tõstma.

2.5. Kommunikatsioonitegevused – Ülle Tillmann, HTM.

Küsimusi ei esitatud.

3. 2008. a seirearuande kinnitamine

Inimressursi arendamise rakenduskava 2008. aasta seirearuande koostas juhtministeerium (HTM) rakendusametustelt (edaspidi RA) saadud prioriteetsete suundade seirearuannete alusel.

Meelis Aunap tutvustas lühidalt seirearuande esmaversioonile tulnud täiendusettepanekuid. Aruandele tuli tähtjaks võrdlemisi vähe kommentaare. Rahandusministeeriumi kommentaarid olid pigem tehnilist laadi, on lisatud koosoleku materjalidele koos juhtministeeriumi poolsete vastustega ning nendel koosolekul eraldi ei peatuta. Teiseks – eelläbirääkimistel HTMiga andis Euroopa Komisjon mitmeid soovitusi aruande täiendamiseks, mis on praegusesse varianti ka sisse viidud. Soovitused olid järgmised:

- Partnerite kaasamise osa tuleb selgemalt kvalitatiivse analüüsi all välja tuua. Eriti sotsiaalsete partnerite kaasamine programmide ja meetme määruste koostamisse. Ei piisa kirjeldusest, kuidas on partnereid igas suunas kaasatud seiretegevustesse. Vastus: täiendused lisatud iga prioriteetse suuna kohta partnerite kaasamise peatükki 2.1.8.

- ESF määruse art 10 kohustuslik informatsioon seirearuandes on osades suundades puudulik. Kõikidel RA del tuleb tegevuste lõikes kirjutada, kuidas on art 10 järgitud. Vastus: koostöös RAdega on täiendatud kvalitatiivse analüüsi peatükki 2.1.7.

- Seirearuandes esitatud rahatabel ei vasta SFC2007 rahatabelile. EK loodab, et saame seirekomisjonis presenteerida ka SFC2007 tabeli kujul informatsiooni (koos ERF tüüpi kulude näitamisega). Sooviti kinnitust, et finantsinfo jõuab EKle korrektsel kujul. Vastus: nõutud puuduv rahatabel lisatud koosoleku materjalidele ja seirearuandesse.
- Seirearuandest pole ühtselt leitav informatsioon Lissaboni eesmärkide täitmise kohta. Eriti soovitakse igalt RAlt sisendit sotsiaalse kaasatuse ning Haridus & Koolitus 2010 eesmärkidesse panustamise osas. Vastus: kvalitatiivse analüüsi peatükki on koos RAdega täiendatud prioriteetsete suundade kaupa Lissaboni eesmärkide täitmise kirjeldusega.
- Millega on põhjendatav, et koolitustesse (isikute seiretabeli alusel) on kaasatud proportsionaalselt vähe muukeelset elanikkonda? Vastus: tegemist on infotõrkega – kolmandas prioriteetses suunas ei näidatud algselt mitte kõiki rahvusvähemuste hulka kuulujaid, vaid eesti keele mitteoskajaid, mis pole aga üks ja sama. Kui arvestada meetmetesse kaasatud mitte-eestlasi (emakeel pole eesti keel või suhtluskeel pole eesti keel), siis on esindatus täiesti korralik (ca 1/4).

Merlin Tatrik selgitas omalt poolt muudatusettepanekut isikute seire tabelis kolmandas prioriteetses suunas, mis tuleneb sellest, et osalejate numbreid (suuremalt jaolt töötutele suunatud teenustes osalemine) on varem erinevalt tõlgendatud. Algselt esitati Tööturuameti poolt kõigi nende andmed, kes töötuna registreeriti, mille tõttu muutus näiliselt ka meetmes osalenud ning katkestanud isikute arv väga suureks. Ettepanek on seire tabelis kajastada vaid isikuid, kes vastava programmi raames on reaalselt aktiivsetesse tööturuteenustesse suunatud. Samas on ka rahvusvähemuste osalemine meetmetes tegelikult tunduvalt suurem, kui esialgselt saadetud andmetest välja paistis. Ettepanek asendada seirearuandes kolmanda prioriteetse suuna isikute seire tabel seirekomisjonis esitletud (parandatud) tabeliga. Kui komisjon on selle muudatusega nõus, siis viime aruandesse sisse.

Samu Tuominen: Küsimus kolmanda suuna sama tabeli kohta. Real „vähemused“ näidatud osalenute number – kas kõik need inimesed said teenuseid ESFist?

Merlin Tatrik: Jah, nemad said ka tegelikult teenuseid.

OTSUSTATI:

Kinnitada Inimressursi arendamise rakenduskava 2008. aasta seirearuanne koos ette pandud muudatustega.

Otsuse poolt hääletas 14 kohal viibinud seirekomisjoni liiget (üks varem kohal olnud liige oli vahepeal saalist lahkunud). Vastu hääletanuid ei olnud.

PAUS

4. Rakenduskava muudatusettepanekute ülevaade

Margus Haidak andis lühidalt ülevaate rakendusasutuste poolt rakenduskavale laekunud muudatusettepanekutest, mis on tehtud eelkõige seoses muutunud majandussituatsiooniga Eestis (on kerkinud küsimus rakenduskavade ajakohasusest muutunud olukorras) ning ilmnenu puudujääkidega paljude indikaatorite sõnastuses. Ministeeriumide poolt on üle vaadatud kõik meetmed ning sihtrühmad, samuti võimalikud katteallikad. Koondatud ettepanekute ning esmamulje järgi on rakenduskavas kirjeldatud meetmed suhteliselt üldiselt sõnastatud, mistõttu pole väga suuri muudatusi selles vaja teha. Lõviosa muudatustest on võimalik teha olemasolevate prioriteetsete suundade sees meetmeid ümber kujundades. Lisaks sellele on korraldusasutus tellinud rakenduskavade sõltumatu hindamise, aga sellest kuuleme järgmises ettekandes.

Juhtministeeriumile laekunud RAde muudatusettepanekud on komisjoni liikmetele ette saadetud ning ka jaotusmaterjalide vahel olemas. Need on esialgu vaid komisjonile teadmiseks ja neid me täna otsustama ei hakka. Kui seirekomisjon on sūgisel rakenduskava muudatusettepanekud kinnitanud, siis peaksid need hiljemalt aasta lõpuks jõudma ka Euroopa Komisjonile.

Aivar Soe: Prioriteetses suunas 4 on tehtud ettepanek võtta rakenduskavast välja praktikasüsteemi väljatöötamine koostöös HTM-iga. Kuidas HTM kui juhtministeerium sellesse suhtub?

Margus Haidak: See ei tohiks tekitada probleeme, kuna teistes suundades, näiteks kutsehariduse valdkonnas, on olemas meetmed praktikasüsteemi arendamiseks ja praktikavõimaluste toetamiseks ettevõtetes.

5. Tagasiside rakenduskava hindajatelt

Karin Kõrda (RM kui hindamise tellija) tutvustas lühidalt rakenduskavade vahehindamise põhjuseid ning senist protsessi. 8. juunil saabub hindamisaruande mustand, mis esitatakse struktuurivahendite administratsioonile tutvumiseks ja kommenteerimiseks. 15. juuniks oodatakse sellele tagasisidet ning 17. juunil on RM-l plaanis korraldada läbirääkimisteks fookusgrupi intervjuud. Aruande lõpptähtaeg on 10. juuli.

Tauno Olju (Ernst&Young) ettekanne: „Rakenduskavade hindamine. Ülevaade hindamise senisest käigust.“

Küsimused hindajatele ning arutelu.

Tiina Annus: Ütlesite, et viimased 15 aastat on põhiprobleemid ühiskonnas, tööturul, koolituses jne jäänud samaks, mistõttu tegevused ja meetmed on jätkuvalt asjakohased ja neid ei tuleks põhiosas muuta. Kas see väide põhineb mõnel teisel taustaanalüüsil või intervjuudel, mida teinud olete? Kui me oleme viimasel 15 aastal tegelenud paralleelselt majanduse ülesehitamisega ka uuenduste sissetoomisega, erinevate välisrahade rakendamisega jne ning me pole sellest hoolimata saavutanud kardinaalset muudatust, siis mida peaksime tegema teisiti või kas me peaksime ikka edasi minema sama teed mööda, nagu seni?

Tauno Olju: See väide põhineb meie enda analüüsil, aga mitte ainult sellel uuringul, vaid ka varasemalt tehtud uuringutel. Oluline on, et me ei räägi detailselt tasandist, vaid probleemidest nagu teadmispõhine majandus, ebasoodne majandusstruktuur jne, mis on jäänud samaks, mitte kitsad valdkondlikud nüansid.

Peame muidugi ka vaatama aja konteksti ja muudatuse suurust. Kindlasti ei saa öelda, et rakenduskavade 53 miljardit peaksid meie majandusolukorra põhimõtteliselt ära muutma, pigem on see kui teekond. Struktuurivahendite kasutamine siin tõenäoliselt mingit otsustavat pööret ühe rakendamisperioodiga ei too, samas olid siiski eelmise perioodi mahud palju väiksemad, kui alanud perioodil.

Jaan Kõrgesaar: Osutate, et rakendamissüsteem vajab tõhustamist. Kas siin peaks ehk nägema ka riske olukorras, kus avalik sektor tõmbub kokku? Kes tagab, et rakendamine hakkab kiiremini ja paremini tööle? Mure on ka seoses lühikese perspektiivi prioriteetsusega mitmetes valdkondades, eriti hariduses ja teaduses. Praegu 1-2 aasta lõikes pakutud prioriteedid tunduvad tegelikkuses küll pikemad olevat, kui 1-2 aastat.

Tauno Olju: Riigieelarve ja riigiametnike arvu vähendamisega seoses on riskid selgelt olemas. Samuti tõuseb kiirendamise ja tõhustamisega ilmselt ka raha väärkasutuse risk jms riskid. Üritame seda ka oma hinnangutes ja ettepanekutes hinnata.

Marek Tiits: Lühikene 1-2 a perspektiiv on pigem nõ hädabi fookus kriisi leevendamiseks lühikesel perioodil, esiplaanile on tõstetud teatud meetmete varasem kiirem käivitamine, nõ operatiivtasandi sammud. Keskpikas perspektiivis rakenduskava eesmärgid aga jätkuvalt kehtivad, neid poleks vaja hakata radikaalselt avama.

Mari Lahtmets: Täienduseks Marekile, mida lühemas perspektiivis teha teisiti, kui keskmises või pikas. Vahendite kasutamise kiirendamine ei ole eesmärk iseenesest. Olukorras, kus majanduses mõned tendentsid on eurorahade kasutamise seisukohalt negatiivsemad, mõned positiivsemad, on väga oluline mõelda, mida saab teha kõige mõistlikumalt, arvestades nii lühikest, keskpikka kui pikka perspektiivi. Meie eesmärk ei saa olla 1-2 aastaga võimalikult palju välja maksta, vaid kasutada olemasolevad vahendid (mida on nüüd napimalt) ära kõige mõistlikumas kombinatsioonis kõige mõistlikumate tulemuste saavutamiseks. Loodamegi hindajate töö tulemusena pigem ettepanekute kombinatsiooni (mitte eraldiseisvaid üksikuid ettepanekuid), mis annaks koos RAd ja RM ettepanekutega Eestile optimaalseima tulemuse.

Madis Lepajõe: Hea, kui ka Rahandusministeerium ametlikult toetaks Mari praegu väljaõeldut, et eesmärk pole mitte võimalikult kiiresti, vaid võimalikult mõistlikult raha ära kasutada. Muud kuuleme paraku ajakirjandusest ja poliitikute suust, kus oluline on just rahade kasutamise kiirus, mitte niivõrd mõistlikkus.

Ivar Sikk: Peame arvestama, et täna on juba kolmas aasta jooksmas ja tegelikult me peame kiirustama. Väljamaksete protsent selle heas mõttes on igal juhul eesmärk omaette. Teisalt tänane majandussituatsioon vajab aktiivsemat tegutsemist, millega kaasneb tegelikult ka aktiivne väljamaksmine.

Merlin Tatrik: Toetudes eelmise perioodi kogemusele on üsna loogiline, et alguses on väljamaksete maht väiksem, kui tegevuste sisulisel käivitumisel. Teisalt ei saa me vaadata ainult EKle esitatavaid väljamakseid, oluline on seirata ka kõigi meetmetega, lepingutega üles võetud kohustusi. Nt meie SoM meetmete puhul makstakse reaalsed arved välja alles siis, kui tegevus on ellu viidud. Kui vaadata reaalseid lepingutega kaetud kohustusi, siis on näha, et reaalsed kulutused on väljamaksetena tulemas.

Küsimus hindajatele: Toote välja, et lühikeses perspektiivis peame pöörama tähelepanu esmatasandi tervisteenuste edendamisele. Kas see puudutab ainult ERFist rahastatavaid meetmeid või ka ESFist rahastatavaid?

Ain Aaviksoo: See puudutab mõlemaid.

Merlin Tatrik: Kui vaadata ESFi määrust ja abikõlblikke tegevusi, siis selliste tegevuste nagu nt perearsti tegevus rahastamine pole ESFist võimalik.

Ain Aaviksoo: See puudutab tegelikult kõiki vahetult osutatavaid teenuseid, nt ka töötervishoiuteenust loetakse esmatasandi teenuseks. Oluline kommentaar, et me sõnastasime eesmärgid pisut teistmoodi, kui algselt struktuurivahendeid planeeriti. See pole kindlasti ainuke argument, miks üht või teist raha kasutada, see on lihtsalt üks täiendav probleem, mis on ühiskonnas tekkinud. Kui ESFi vahendeid kasutades on võimalik muuhulgas ka seda probleemi arvestada, oleks see väga hea.

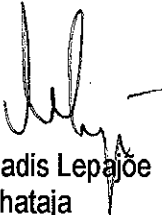
Alain Roggeri: Tahaksin omalt poolt kommenteerida Madise ja RM väljaõeldut. Ma ei vastandaks omavahel kiirendamist ja kvaliteetset rakendamist. Esiteks: nagu hästi teada, siis tihtipeale keskendumine nõ N+ reeglile. Kuid kujutlegem, et meil pole sellist reeglit. Arvestades käesolevat situatsiooni tuleb meil avaliku sektori investeeringutega toetada majanduse taastumisprotsessi. See on teiseks väga oluliseks argumendiks vahendite kasutamise kiirendamisel. Kolmandat põhjust on juba mainitud: praegu on turuhindadest tulenevalt väga soodne situatsioon lepingute sõlmimiseks. Süstides kiiremini ja suuremal hulgal finantsressursse majandusse, annab see palju kasu mitmele poolele.

Walter Faber: Kommenteeriksin ka jätkusuutlikkust, mida hindajad puudutasid. Tuleks arvestada ka tegevuste jätkusuutlikkuse teisi, laiemaid aspekte. Põhimõtteliselt peaksid MTÜd tegema asju, mida nad suudavad teha paremini ja odavamalt kui riik. Sisuliselt täidavad nad sedasi teatud sihtgruppidele suunatud riigi ülesandeid. Kui te arvate, et need teenused tasuvad end ära ka edaspidi, siis nad peaksid jätkama, st neid MTÜsid või teisi veelgi efektiivsemaid MTÜsid tuleks rahastada ka tulevikus.

6. Muud küsimused, kokkuvõte

Muid küsimusi ei tõstatatud.

Madis Lepajõe tänas kõiki komisjoni liikmeid ja asendusliikmeid koosolekul osalemise eest. Järgmine koosolek toimub eeldatavasti selle aasta sügisel, kui arutatakse rakenduskava muudatusettepanekuid.

Madis Lepajõe
juhataja

Meelis Aunap
protokollija